

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien siirtämistä ja hävittämistä

1 Hakija

GeeMann Oy

2 Asia

Lupahakemus haarapääskyn (*Hirundo rustica*) pesien siirtämiseen tai hävittämiseen kotieläimille aiheutuvien vakavien vahinkojen estämiseksi ajalle 15.7.-31.8.2026 Helsingissä, Uudellamaalla.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää rikkoutuneet haarapääskyn pesät yrityksen käytössä olevista talli- ja tuotantotiloista osoitteessa Kartanon puistotie 71, Helsinki. Tallissa on 11 haarapääskyn pesää. Pesät pitää siirtää, koska tallissa tehdään mittavat sisäilmakunnostukset ja olennainen osa sitä on katon homeisen maalin poistaminen ja kantavien palkkien homeenpoisto ja maalaus. Tallin katto pestään n. 200 asteen kuumahöyrypesulla, jota haarapääskyn pesät eivät tule kestäämään. Kattopalkit tulee pestä myös haarapääskyn pesien alta. Myös tallin lattia ja seinät pestään.

Yritys harjoittaa tiloissa päivittäistä hevostallitoimintaa ja niihin liittyvää asiakaspalvelua. Tiloissa liikkuu päivittäin hevosia, asiakkaita, työntekijöitä ja muita palveluntarjoajia. Tallissa asuu 10 hevosta ja niiden vuoksi sisäilman laatua pitää merkittävästi nostaa, jotta talvella välttyään sairastumistapauksilta.

Sisäilman parantaminen on jo aloitettu lisäämällä sisäilman tulo-menoilman määriä, jolloin lisähomehtuminen on saatu estettyä. Sisäilmakunnostuksen tavoitteena on korjata vuosien kuluessa aiheutuneet tuhot. Homeisen tallin kunnostaminen parantaa sisäilman laatua merkittävästi. Myös katosta nykyisellään tippuvat homeiset maalinpalaset voivat joutua hevosten vatsoihin ja voivat aiheuttaa terveysongelmia.

Sisäilmakunnostuksen tarpeen lisäksi haarapääskyjen pesät sijaitsevat rakennuksen rakenteissa sellaisissa kohdissa, joissa niiden aiheuttamat ulosteet ja pesintä heikentävät tilojen hygieniää, vaikeuttavat tilojen käyttöä sekä lisäävät turvallisuusriskejä. Lintujen ulosteita kertyy kulkuväylille, hevosten hoitopaikoille, varusteiden päälle sekä rakenteisiin. Tämä lisää liukastumisvaaraa, vaikeuttaa päivittäistä siivousta ja kasvattaa tautien leviämisen riskiä sekä ihmisille että eläimille. Lisäksi pesät aiheuttavat haittaa rakennuksen kunnossapidolle ja normaalille käytölle.

Hakemuksen tarkoituksena ei ole estää haarapääskyjen esiintymistä alueella, vaan mahdollistaa yritystoiminnan turvallinen ja hygieeninen harjoittaminen. Mikäli lupa myönnetään, pesät siirretään ensisijaisesti vintille tai poistetaan ainoastaan siinä

laajuudessa kuin se on välttämätöntä. Vintille rakennetaan suojainen pesintätila seuraavaa pesimäkautta varten ja lintujen kulkureitit turvataan avoimilla ikkunoilla tai ovella. Tallin pesäpaikkoja ei ole tarkoitus piikittää tai pellittää, vaan linnut ohjataan vintille pitämällä tallin ovia kiinni. Tallin vintillä on hyvää pesäskunnostusmateriaalia valmiina. Lisäksi sinne voidaan viedä laastisangollisen savimaata.

Toimenpiteet toteutetaan lintujen pesimäkauden ja viranomaisen lupaehtojen mukaisesti siten, että linnuille aiheutuva haitta jää mahdollisimman vähäiseksi.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Haarapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kielto on voimassa ympärivuotisesti, kun kyse on toistuvasti käytetystä pesästä. Haarapääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ja kotieläimille koituvan vakavan vahingon estämiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan haarapääskyn pesien siirtämiseen tai hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti osoitteessa Kartanon puistotie 71, Helsinki.
2. Haarapääskyille tulee tarjota seuraaville vuosille korvaava pesimäpaikka, johon mahtuu vähintään 11 pesää. Tämä paikka voi olla esimerkiksi tallin vintillä. Tarvittaessa haarapääskyille tulee rakentaa sopivia pesimäalustoja.
3. Pesät tulee ensisijaisesti siirtää paikkaan, joka sopii haarapääskyn pesintään, esimerkiksi vintille. Mikäli siirto ei ole mahdollista, pesät saa hävittää.
4. Pesät saa siirtää tai hävittää vasta, kun poikaset ovat lähteneet niistä. Tällä luvalla ei saa siirtää tai vahingoittaa lintuja.
5. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.

6. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
7. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
8. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
9. Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/103515/2026 varustettuna. Raportista tulee selvittää toimenpiteiden ajankohta, montako pesää pystyttiin siirtämään, ja montako pesäpaikkaa korvaavassa pesimäympäristössä arviolta on.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden turvaamiseksi sekä kotieläimille aiheutuvan vakavan vahingon estämiseksi.

Haarapääskyjen pesimäpaikkana käyttämä tallirakennus on pahoin homeessa ja sen sisäilma on heikentynyt. Home ja huono sisäilma voivat altistaa sekä tallissa asuvat hevoset että siellä asioivat ihmiset terveysongelmille. Homeisia maalinpaloja voi kulkeutua myös hevosten rehuun ja ruoka-astioihin, mikä voi altistaa ne terveysongelmille. Rakennus tulee voida saattaa turvalliseen tilaan tekemällä sisäilmakunnostus. Lisäksi haarapääskyt ulostavat hevosten hoitopaikoille, varusteisiin ja tallin rakenteisiin, ja on mahdollista, että runsaasti käytetyssä sisätilassa ulosteista on terveyshaittaa hevosille tai ihmisille.

Asiaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, koska homeenpoistoa ei voida tehdä kattavasti ilman, että haarapääskyn pesät siirretään tai ne tuhoutuvat. Irrottamalla haarapääskyn pesät ennen tallin pesua ja siirtämällä ne sopivaan paikkaan haarapääskyt voivat jatkaa pesien käyttämistä ilman häiriötä tulevana pesimäkausina. Siirtämällä pesät pois tallista ja estämällä lintujen pääsy talliin voidaan vähentää niiden ulosteesta aiheutuvia terveysriskejä sekä ihmisille että hevosille.

Haarapääskyn pesien siirtäminen tai hävittäminen ei vaikuta sen suojelutasoon. Haarapääskyjen pesintää ei häiritä, vaan toimenpiteet tehdään pesintöjen päätyttyä. Pesät ensisijaisesti siirretään saman rakennuksen vintille, johon rakennetaan tarvittaessa sopivia pesimäalustoja. Lisäksi vintille voidaan viedä savea, jota haarapääskyt käyttävät pesien rakentamiseen ja se voi siten houkutella lintuja pesimään vintillä. Poikkeuslupa ei todennäköisesti vaikuta haarapääskyn pesintään kiinteistöllä.

7 Suoritemaksu

1500 euroa. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen. Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

9 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Sisäilman parantamiseksi tallirakennus tulee pestä ja maalata ennen, kuin ilmankosteus nousee liian korkeaksi tallin kuivattamiseen. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

11 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Helsingin poliisilaitos
Helsingin kaupunki
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry.
Natur och Miljö r.f.

Tämä asiakirja LVV-U/103515/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/103515/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 10.07.2026 13:49

Esittelijä Merimaa Kaisa 10.07.2026 13:38